

gemeente
Oost Gelre

Bijlagen

Bijlage 1: Voorstellen van nieuw beleid voor de periode 2026-2029

Totaaloverzicht van voorstellen van nieuw beleid per programma 2026-2029

Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029								
Programma	Investeringsniveau				2026	2027	2028	2029
	2026	2027	2028	2029				
1 - Wonen	0	0	0	0	0	0	0	0
2 - Welzijn	0	0	0	0	0	0	0	0
3 - Werken	0	0	0	0	0	0	0	0
4 - Dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aan investeringen	0	0	0	0				
Totaal budgettaire lasten nieuw beleid - programmabegroting 2026-2029					0	0	0	0
<i>(niet opgenomen in kadernota 2026)</i>								
<u>Dekking ten laste van reserves & voorzieningen</u>								
- reserve rioleringen					0	0	0	0
- vrij besteedbare reserve / incidenteel onvoorzien					0	0	0	0
- reserve sociaal domein					0	0	0	0
NETTO BUDGETTAIRE JAARLAST NIEUW BELEID					0	0	0	0

Programma	Investeringsniveau				2026	2027	2028	2029
	2026	2027	2028	2029				
1 - Wonen	9.572.000	7.051.500	7.419.250	7.873.750	1.894.190	2.159.181	2.200.535	2.323.616
2 - Welzijn	0	0	0	0	1.048.500	948.500	556.000	478.000
3 - Werken	0	0	0	0	163.263	163.263	0	0
4 - Dienstverlening	0	35.000	0	0	679.000	611.875	516.875	472.875
Totaal aan investeringen	9.572.000	7.086.500	7.419.250	7.873.750				
Totaal budgettaire lasten voortkomend uit kadernota 2026 - programmabegroting 2025-2028					3.784.953	3.882.819	3.273.410	3.274.491
<u>Dekking ten laste van reserves & voorzieningen</u>								
- reserve rioleringen					157.100	245.533	481.754	686.621
- vrij besteedbare reserve / incidenteel onvoorzien					2.289.763	2.019.763	1.059.000	350.000
- bestaand krediet					43.000	43.000	43.000	43.000
- reserve sociaal domein					443.000	393.000	228.000	200.000

NETTO BUDGETTAIRE JAARLAST VOORTKOMEND UIT KADERNOTA 2026	852.090	1.181.523	1.461.656	1.994.870
Begrotingsuitkomst lopende jaar	-408.233			
jaarlijkse autonome ontwikkeling uitgaven				
correctie incidentele lasten jaar 2026		-100.000		
jaarlijkse autonome ontwikkeling inkomsten				
ontwikkelingen uit het gemeentefonds		17.468	1.418.930	-872.348
eigen bijdrage wmo en jeugd			-750.000	
btw compensatiefonds	-400.000			
trendmatige verhoging OZB	-145.000	-145.000	-145.000	-145.000
leges	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
CUMULATIEF SALDO BEGROTING BIJ ONGEWIJZIGD BELEID	-983.233	-1.240.765	-746.835	-1.794.183
DEKKINGSPLAN				
verhogen OZB incidenteel	0	0	0	0
verhogen leges	0	0	0	0
dekkingsplan structureel	0	0	0	0
dekkingsplan incidenteel				
onderuitputting kapitaallasten	0			
CUMULATIEF DEKKINGSPLAN	0	0	0	0
BEGROTINGSRESULTAAT	-131.143	-59.243	714.821	200.687

Programma 1: Wonen

P1 nieuw

Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029												
Programma		1 - Wonen										
Urgentie	Prioriteit	Omschrijving	Investeringen				Budgettaire lasten				Opmerking	dekking
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		
		Totaal aan investeringen programma 1	0	0	0	0						
		Totaal budgettair beslag programma 1					-	-	-	-		

Nieuw beleid kadernota 2026 - programmabegroting 20252028

Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029												
Programma		1 - Wonen		Kadernota 2026 en programmabegroting 2025-2028								
Urgentie	Prioriteit	Omschrijving	Investeringen				Budgettaire lasten				Opmerking	dekking
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		
Noodzakelijk	H	Herinrichting kruispunt Barkenkamp/Deken Hooijmansingel en doortrekken vrijliggende fietspaden/voetpad en naar nieuwe busstation te Groenlo.	350.000				22.750	22.750	22.750	22.750	De provincie Gelderland is voornemens het busstation Groenlo te verplaatsen naar een nieuwe locatie aan de Barkenkamp. Voor bereikbaarheid busstation zijn betere fietsvoorzieningen nodig, ook het kruispunt Barkenkamp/Deken Hooijmansingel wordt voor de fietsveiligheid meegenomen.	algemene dekkingsmiddelen
Noodzakelijk	H	Aanschaf gladheidsmaterieel 5 strooiers	250.000				31.250	31.250	31.250	31.250	Gladheidsmaterieel is >15 jaar oud. Aan vervanging toe om de	algemene dekkingsmiddelen

													gladheidsbestrijding goed en veilig uit te kunnen voeren, volgens de nieuwe richtlijn gladheidsbestrijding zijn de strooiroutes te lang en is er een extra machine noodzakelijk.	
Noodzakelijk	H	2e ronde stresstesten klimaatadaptatie					50.00 0						Uitvoering van de (verplichte) 2e ronde stresstesten klimaatadaptatie	vrije reserves
Noodzakelijk	H	Uitvoeren programma Klimaat (overkoepelende integrale acties)					20.00 0	20.00 0					Uitvoeren van de overkoepelende integrale acties van het nog vast te stellen programma Klimaat. Voor 2028 e.v. wordt bij het programma een uitvoeringsagenda opgesteld.	vrije reserves
Noodzakelijk	H	Beleid Klimaatadaptatie					75.00 0	60.00 0					Actie vanuit beleid klimaatadaptatie waaronder communicatie/draagvlak, opstellen masterplan, aanjagen projecten, onderzoeken per thema zoals koelteplekken, monitoring	vrije reserves
Noodzakelijk	H	(Vorbereidingskrediet) Herinrichting Slatmansweg en gedeelte Oude Papendijk te Groenlo			50.00 0	325.00 0					24.37 5		Met de komst van nieuwbouwwijk Eefselesers komt er meer verkeer over de Slatmansweg. In de huidige situatie is de Slatmansweg al erg smal en wordt deze door veel verschillende gebruikers gebruikt; gemotoriseerd verkeer, busroute en fietsroute. De weg kan niet verbreed worden, daarom wordt gekozen voor een 30km inrichting om de meeste veiligheid te bieden voor alle gebruikers.	algemene dekkingsmiddelen
besluit	H	Rehabilitatie verhardingen buiten de bebouwde kom	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	78.00 0	156.00 00	234.00 00	312.00 00			komt voort uit wegenbeleidsplan	algemene dekkingsmiddelen
besluit	H	Renovatie gemalen en drukunits	200.000	200.000	200.000	200.000	11.66 7	23.33 3	35.00 0	46.66 7			Vanuit het contract met Remondis worden jaarlijks gemalen en drukunits gerenoveerd	rioolfonds
besluit	H	Rioolrenovatie obv beheerprogramma	100.000	100.000	100.000	100.000	5.833	11.66 7	17.50 0	23.33 3			Komt voort uit het WRP	rioolfonds

besluit	H	Onderzoeken en plannen uit WRP					50.00 0	50.00 0	50.00 0	50.00 0	Komt voort uit het WRP	rioolfonds
besluit	H	Uitvoeringsagenda energietransitie - werkstroom gemeentelijk vastgoed- versneld vervangen openbare verlichting	500.000	500.0 00	500.0 00		32.50 0	65.00 0	97.50 0	97.50 0	Betreft het versneld vervangen van openbare verlichting in de periode 2019-2028. De kosten van onderhoud, vervanging en energie wordt daarmee verlaagd.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	H	Reconstructie Pastoor Zanderinkstraat en de Haare te Zieuwent	1.066.000				69.29 0	69.29 0	69.29 0	69.29 0	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	H	Aanleg en verbetering riolering Pastoor Zanderinkstraat en de Haare te Zieuwent	1.006.000				58.68 3	58.68 3	58.68 3	58.68 3	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel vervangen.	rioolfonds
noodzakelijk	H	Herinrichting Richterslaan te Lichtenvoorde	2.500.000				162.5 00	162.5 00	162.5 00	162.5 00	De Richterslaan is met bijna 9.000 motorvoertuigen per etmaal (2023) de drukste weg binnen de bebouwde kom van de gemeente. Door de afsluiting van de aansluiting Zieuwentseweg – N18 is de druk op de Richterslaan toegenomen en is de oversteekbaarheid en daarmee veiligheid van de weg in het geding gekomen. Er is destijds aangegeven dat hier aandacht voor is bij de reconstructie van de Richterslaan in 2026. Maar ook door de groei van het aantal woningen en faciliteiten aan de Richterslaan, zoals Richterspoort, de nieuwe HUB, nieuwe sportfaciliteiten en het samenvoegen van basisschool De Leeuw, heeft de Richterslaan extra aandacht. Door gescheiden rijbanen	algemene dekkingsmiddelen

											te realiseren met middenbermen kunnen voertuigen in twee fasen de Richterslaan oversteken. Voor het kruispunt Kerkhoflaan dient een veilige kruispuntoplossing gerealiseerd te worden, naar verwachting is een rotonde hier de beste oplossing. Ook is de Richterslaan een belangrijke fietsverbinding, door wateroverlast is een gedeelte van het fietspad aan de Richterslaan komen te vervallen, hierdoor zijn er meer oversteekbewegingen dan noodzakelijk en is het fietspad nu te smal voor fietsverkeer in twee richtingen. Bij de reconstructie wordt het fietspad aan de zuidzijde weer doorgetrokken tot aan de rotonde met de Lievelderweg. Tevens wordt deze breed genoeg gemaakt zodat fietsers en voetgangers hier tegelijk gebruik van kunnen maken.	
noodzakelijk	H	DPRA maatregel realiseren bovengronds afstromen hemelwater ivm wateroverlast Richterslaan	150.000				8.750	8.750	8.750	8.750	Krediet is bedoeld om het hemelwater in de bermen te laten afstromen en infiltreren	rioolfonds
noodzakelijk	H	Visie Bewegen, Ontmoeten en Spelen (gezonde leefomgeving)	237.500	237.500	237.500	237.500	15.438	30.875	46.313	61.750	De visie Bewegen, Ontmoeten en Spelen is vastgesteld door de raad. Vanaf 2025 is 2x € 50.000 extra opgenomen vanwege de grote vraag aan BOSplekken en aankomende plannen voor vrijkomende speeltuinen	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	H	Herstel vestingwal Ziekenhuisstraat Groenlo	680.000				51.000	51.000	51.000	51.000	Herstel vestingwal t.p.v. de nieuwbouw Molenberg Groenlo.	algemene dekkingsmiddelen
Noodzakelijk	M	Herinrichting kruispunten Rode van Heeckerenstraat; fietsoversteek			125.000				8.125	8.125	Aanpassing nodig voor eenduidig verkeersbeeld, aandachtspunt waterafvoer, hangt	algemene dekkingsmiddelen

		Wentholtpark, kruispunt Wentholtstraat, kruispunt Heckinkstraat, kruispunt Tongerlosestraat te Lichtenvoorde.								samen met reconstructie Bronckhorststraat bij voorkeur in zelfde jaar aanpakken.	
Noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Reconstructie Oranjestraat, Julianastraat, Willem Alexanderhof, Magrietstraat en Bernardstraat te Groenlo			110.000	982000			70.980	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk.	algemene dekkingsmiddelen
Noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Oranjestraat, Julianastraat, Willem Alexanderhof, Magrietstraat en Bernardstraat te Groenlo				1.144.000			66.733	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel (infiltratieriool om hoge grondwaterstand te reguleren) gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel in de Oranjestraat gereviseerd. Bij de overige wegen wordt het bestaande stelsel vervangen.	rioolfonds
Noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Reconstructie Dr. Ariensstraat, Kardinaal de Jongstraat, Julianastraat, Bernhardstraat en Wilhelminastraat te Lichtenvoorde			110.000	861.250			63.131	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk.	algemene dekkingsmiddelen
Noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Dr. Ariensstraat, Kardinaal de Jongstraat, Julianastraat, Bernhardstraat en Wilhelminastraat te Lichtenvoorde				1.017.500			59.354	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel vervangen.	rioolfonds
Noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Reconstructie Patronaatsstraat en Van Heijdenstraat te Lichtenvoorde			110.000	646.000			49.140	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk.	algemene dekkingsmiddelen

Noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Patronaatsstraat en Van Heijdenstraat te Lichtenvoorde				870.500				50.779	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel vervangen. Tevens wordt de riolering onder het klinkepad volgeschuimd. Betreft een rond 900mm.	rioolfonds
Noodzakelijk	M	Oplossen achterstallig onderhoud landschapselementen					50.000				Vele jaren is het beheer van landschapselementen op adhoc basis uitgevoerd. Dit willen we vanaf heden in een beheerprogramma oppakken en organiseren. Dit budget is bedoeld om de landschapselementen met het meest achterstallige onderhoud als eerst versneld worden opgepakt.	vrije reserves
Noodzakelijk	M	Ontstenen in kernen van Oost Gelre					100.000	100.000			Binnen de bestaande kernen het onstenen van overbodige verharding om verdroging tegen te gaan en hittestress te voorkomen. Het betreft uitvoeren pilotlocaties om daarmee ervaring op te doen en verdieping van beleid op te stellen.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Oplossing knelpunten hemelwaterafvoer diverse kernen	80.000	80.000	80.000	80.000	4.667	9.333	14.000	18.667	Door afkoppeling van hemelwater het rioolstelsel te ontlasten. Hiermee worden de huidige knelpunten aangepakt	rioolfonds
noodzakelijk	M	Duurzame omvorming openbare ruimte tbv klimaatdoelstellingen en wateroverlast	100.000	100.000	100.000	100.000	5.833	11.667	17.500	23.333	Het krediet is noodzakelijk omdat klimaatveranderingen vragen om aanpassingen in het groen zoals bijvoorbeeld waterberging.	rioolfonds
noodzakelijk	M	Herinrichting kruispunt Kievitstraat-Varsseveldseweg te Lichtenvoorde	262.500				17.063	17.063	17.063	17.063	Dit betreft de kruising Varsseveldseweg met de Kievitstraat.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	Maatregel DPRA, afvoeren hemelwater Schatbergstraat via	200.000				11.667	11.667	11.667	11.667	Dit betreft het leggen van een hemelwaterafvoer vanaf de	rioolfonds

		Kievitstraat naar Roerdomp te Lichtenvoorde								Schatbergstraat via de Varsseveldseweg naar de watergang van Roerdomp (combinatie met uitvoering kruising Kievitstraat-Varsseveldseweg)	
noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Herinrichting Lichtenvoordseweg (Oude Aaltenseweg - Mattelierstraat) te Groenlo	50.000	325.000			24.375	24.375	24.375	Het wegbeeld van de Lichtenvoordseweg binnen de bebouwde kom van Groenlo is niet eenduidig, ook scoort de Lichtenvoordseweg hoog binnen het Strategisch Plan Verkeersveiligheid. Conform beleid van de gemeente wordt het gedeelte waar de fietser op de rijbaan fietst 30km/uur. Ook is het wenselijk meer groen te plaatsen in het straatbeeld.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	Herinrichting Kerkhoflaan, gedeelte Richterslaan-einde weg te Lichtenvoorde	420.000				27.300	27.300	27.300	Groot onderhoud aan de verharding is technisch en financieel niet meer passend. De totale verharding moet vervangen worden. Dit biedt mogelijkheden om samen met de bewoners te kijken naar de inrichting van de woonstraten. De voorbereiding wordt gelijktijdig met de herinrichting van de Richterslaan gedaan.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Reconstructie Rembrandtplein, Oude Aaltenseweg (gedeelte Bronckhorststraat-Dr. Schaepmanstraat), Hugo de Grootstraat, Dr. Schaepmanstraat en Vondelstraat te Lichtenvoorde	110.000	1.045.000			75.075	75.075	75.075	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk. Groot onderhoud aan de verharding is technisch en financieel niet meer passend. De totale verharding moet vervangen worden.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Rembrandtplein, Oude Aaltenseweg (gedeelte		1.210.000				70.583	70.583	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens	rioolfonds

		Bronckhorststraat-Dr. Schaepmanstraat), Hugo de Grootstraat, Dr. Schaepmanstraat en Vondelstraat te Lichtenvoorde									wordt het bestaande rioolstelsel vervangen.	
noodzakelijk	M	Optimaliseren zinker Winterswijkseweg te Groenlo		200.000				11.667	11.667	11.667	Ter hoogte van de Winterswijkseweg is een gemengde overstort op de gracht aanwezig. Deze moet geoptimaliseerd worden waarbij het vuilwater verpompt wordt naar de hoek Lichtenvoordseweg/ Deken Hooijmansingel. De werkzaamheden kunnen gelijktijdig met de herinrichting Lichtenvoordseweg uitgevoerd worden.	rioolfonds
noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Reconstructie Ds van Krevelenstraat en Gert Reindersstraat te Lichtenvoorde		110.000	493.500			7.150	39.228	39.228	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk. Groot onderhoud aan de verharding is technisch en financieel niet meer passend. De totale verharding moet vervangen worden.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	(Vorbereidingskrediet) Reconstructie Bronckhorststraat, De Rode van Heeckerenstraat(ge deelte Dr. Ariensstraat-Van der Meer de Walcherenstraat, Dr. Besselinkstraat (gedeelte Op den Akker en Bronckhorststraat), Nieuwe Maat(gedeelte Op den Akker- Bronckhorststraat en kruising Gert Reinderstraat-Martin Lelieveldtstraat-Oude Aaltenseweg te Lichtenvoorde		110.000	667.000			7.150	50.505	50.505	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk.	algemene dekkingsmiddelen

noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering reconstructie Bronckhorststraat, De Rode van Heeckerenstraat(ge deelte Dr. Ariensstraat-Van der Meer de Walcherenstraat, Dr. Besselinkstraat (gedeelte Op den Akker en Bronckhorststraat), Nieuwe Maat (gedeelte Op den Akker- Bronckhorststraat en kruising Gert Reinderstraat-Martin Lelieveldtstraat-Oude Aaltenseweg te Lichtenvoorde.			814.000			-	47.483	47.483	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel vervangen.	rioolfonds
noodzakelijk	M	(Voorbereidingskrediet) Reconstructie Pastoor Sandersstraat (F. ten Boschstraat-Acasiastraat), Lindestraat, Meidoornstraat, Esdoornstraat en Kastanjestraat te Lichtenvoorde.		110.000	976.750				70.639	70.639	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een voorbereidingskrediet noodzakelijk. Groot onderhoud aan de verharding is technisch en financieel niet meer passend. De totale verharding dient vervangen te worden. Dit biedt mogelijkheden om samen met de bewoners te kijken naar de inrichting van de woonstraten.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Pastoor Sandersstraat (F. ten Boschstraat-Acaciastraat), Lindestraat, Meidoornstraat, Esdoornstraat en Kastanjestraat te Lichtenvoorde.			1.138.500				66.413	66.413	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel vervangen.	rioolfonds
noodzakelijk	M	(Voorbereidingskrediet) reconstructie Het Blok te Groenlo	110.000	688.000				51.870	51.870	51.870	Voor de reconstructie van de openbare ruimte is onderzoek en voorbereiding nodig. Daarnaast neemt de burgerparticipatie tijd in beslag. Hierdoor is een jaar voor de daadwerkelijke werkzaamheden een	algemene dekkingsmiddelen

											voorbereidingskrediet noodzakelijk. Groot onderhoud aan de verharding is technisch en financieel niet meer passend. De totale verharding dient vervangen te worden. Dit biedt mogelijkheden om samen met de bewoners te kijken naar de inrichting van de woonstraten.	
noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Het Blik te Groenlo		836.000			48.767	48.767	48.767	In het Blik wordt het vuilwaterstelsel vervangen en wordt een hemelwater afgekoppeld. Dit wordt deels bovengronds opgevangen en in een nieuw te leggen hemelwaterstelsel.	rioolfonds	
noodzakelijk	M	Aanleg en verbetering riolering Ds. van Krevelenstraat en Gert Reindersstraat te Lichtenvoorde		407.000			-	23.742	23.742	In iedere straat wordt een hemelwaterstelsel gelegd en worden de woningen afgekoppeld. Tevens wordt het bestaande rioolstelsel vervangen.	rioolfonds	
noodzakelijk	M	(Voorbereidingskrediet) Reconstructie Ziekenhuisstraat Groenlo			110.000				7.150	De Ziekenhuisstraat krijgt de gewenste inrichting conform PSG	algemene dekkingsmiddelen	
noodzakelijk	M	Programma stad Groenlo doorontwikkeling pijler 3 en 4					100.000	100.000		Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Stad Groenlo	vrije reserves	
noodzakelijk	M	2027: Groenlo 750 jaar stadsrechten / 400 jaar na Slag om Grolle					100.000	100.000		Voorsorteren op feestjaar 2027 waarin Groenlo 750 jaar Stadrechten heeft en 400 jaar na de slag om Grolle	vrije reserves	
noodzakelijk	M	Klimaatmaatregelen voor alle kernen					40.000	40.000	40.000	Uitvoeren van maatregelen om de hittestress in de twee centrum en kleine kernen te verminderen. Maatregelen tegen hittestress zijn bijvoorbeeld een schaduwdoek aanbrengen of het ophangen van paraplu's. Maar ook het planten van bomen.	vrije reserves	
noodzakelijk	M	Huisvesting bijzondere doelgroepen					95.000	95.000		Het wordt een steeds grotere uitdaging om alle doelgroepen in Oost Gelre een passende woning te laten vinden. Dit geldt niet alleen voor	vrije reserves	

										de regulier woningzoekenden zoals starters en ouderen maar ook voor bijvoorbeeld aandachtsgroepen als vluchtelingen, statushouders, arbeidsmigranten en de uitstroom uit beschermd wonen. Dit vaagt om aanvullend beleid maar ook een extra inspanning op concrete uitvoeringsprojecten.		
noodzak elijk	M	Duurzame vervanging van (laan)bomen als gevolg van uitval vanwege klimatologische omstandigheden					100.0 00	100.0 00	100.0 00	100.0 00	Droogteschade en uitval van laanbeplanting neemt toe de laatste jaren en hier gaan we de komende jaren ook nog de gevolgen van ondervinden. Het is op dit moment nog onbekend in welke mate, maar het is verstandig om voor de komende jaren budget op te nemen om tijdig te kunnen schakelen.	vrije reserves
noodzak elijk	M	Uitbreiding van taken met de komst van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging					150.0 00	150.0 00	150.0 00	150.0 00	Door de invoering van de Omgevingswet, de Wkb en een verwachte toename van grote ruimtelijke projecten is er sprake van een stijging van het aantal omgevingsvergunningen en taken binnen unit bouwen. Met het aangevraagde budget kunnen we de kwaliteit en de juridische ondersteuning waarborgen en vergunningen binnen de gestelde behandeltermijnen verlenen. Na de komst van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging zal worden gekeken of er behoefte is aan een structurele invulling.	vrije reserves
noodzak elijk	M	Versnelling woningbouwopgave					350.0 00	350.0 00	350.0 00		Om de realisatie van de woningbouwopgave vanuit de gesloten woondeal (1.300 woningen) structureel te	vrije reserves

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Programma 2: Welzijn

P2 nieuw

Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029 Programma 2 - Welzijn												
Urgentie	prioriteit	Omschrijving	Investerings				Budgettaire lasten				Opmerking	dekking
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		
		Totaal aan investeringen programma 2	-	-	-	-						
		Totaal budgettair beslag programma 2	-	-	-	-	-	-	-	-		

Nieuw beleid kadernota 2026 - programmabegroting 20252028

Totaal overzicht van de voorstellen

van nieuw beleid per programma 2026 - 2029												
Programma		2 - Welzijn		Kadernota 2026 en programmabeg roting 2025- 2028								
Urgentie	prioriteit	Omschrijving	Investeringen				Budgettaire lasten				dekking	
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		
noodzakelijk	H	Onderwijshuisvesting					30.000				De komende jaren worden er 2 IKC's gebouwd. Dit vraagt om kennis over onderwijshuisvesting in projecten. Deze kennis is intern niet voorhanden. Inhuur is dan ook noodzakelijk.	vrije reserves
Noodzakelijk	M	Klankbordgroep inclusie en toegankelijkheid					25.000	25.000	25.000	25.000	Vanuit de Visie wonen en zorg ontwikkelen van een gemeentebreed inclusiebeleid met input van een inclusieklankbordgroep. Op basis van het beleid komen er concrete activiteiten of werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden.	bestaand krediet
Noodzakelijk	M	Pilots indicatieloze dagbesteding					200.000	200.000	100.000	100.000	Het opzetten van pilots waar dagbesteding plaatsvindt voor alle inwoners die daar behoefte aan hebben. Hiermee willen we voorsorteren op de dubbele vergrijzing. We zoeken hiervoor geschikte locaties in de gemeente in overleg met de zorgaanbieders. Daarnaast kan het leiden tot vermindering van de inzet van de Wmo-maatwerkvoorziening dagbesteding. Hierdoor is de verwachting dat we op termijn een besparing realiseren. In verband met de dubbele vergrijzing die eraan zit te komen is is verwachte besparing onder voorbehoud. Het aantal inwoners in de Wmo gaat mogelijk ook toenemen. Deze cijfers houden we nauwlettend in de gaten.	reserve sociaal domein
Noodzakelijk	M	Landelijke en regionale plannen vertalen naar lokaal gezondheidsbeleid					115.000	115.000			Vanuit landelijk ontwikkelingen zijn we aan de slag met het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We geven mede uitvoering aan het regioplan 'de gezondste regio Achterhoek'. De	reserve sociaal domein

										afgelopen jaren is door middel van externe inhuur hier lokaal op ingezet en een vertaling gemaakt van landelijke/regionale plannen naar lokale uitvoering. We hebben een verplichting vanuit het Rijk deze lijn te continueren. Ook is de aanpak passend bij ons beleid (o.a. beleidsplan Mens & Samenleving). Hierdoor blijven we inzetten op (preventieve) gezondheid voor onze inwoners met onder andere positieve gezondheid en sociale basis op orde als belangrijke uitgangspunten. Hier niet op inzetten betekent dat we niet kunnen voldoen aan onze wettelijke verplichting. We kunnen dan niet meer adequaat adviseren aangaande de GGD, commissie VNG Zorg, Jeugd en onderwijs en strategische advisering op gezondheid.	
Noodzakelijk	M	Methodiek Verklarende Analyse					28.000	28.000	28.000	De methodiek Verklarende gezinsgerichte Analyse vraagt aansluitend aan training doorlopende inzet rondom borging en implementatie (eerst Jeugd en nadien mogelijk ook na besluitvorming over casuïstiek 18+). Om met deze methodiek volgens het beoogde resultaat uit de Hervormingsagenda Jeugd (ontwikkeling naar een Sterk Lokaal Team) zo methodiek getrouw mogelijk te werken zijn naast trainingen ook kennissessies, leersessies en het opbouwen van een kartrekkersteam met ook inzet vanuit multidisciplinaire kennis nodig. Een deskundige integrale (verklarende) analyse heeft blijvende kosten om te voorkomen dat er te snel wordt over gegaan aan inzet van hulp. Het jaar 2026, 2027 en 2028 is hiervoor financiering nodig om dit de standaardpraktijk te kunnen maken.	reserve sociaal domein
Noodzakelijk	M	Zomerschool nieuwkomers kinderen					25.000	25.000	25.000	In de afgelopen jaren is succesvol de zomerschool aangeboden. Er komen jaarlijks ongeveer 50 kinderen. De laatste jaren hebben ook kinderen uit Oekraïne deelgenomen. Zonder de Zomer School is de kans groot dat de kinderen tijdens de zes weken zomervakantie enkel hun moedertaal horen en spreken. De ZomerSchool	algemene dekkingsmid delen

											biedt mogelijkheden tot participatie voor de ouders als vrijwilligers. De ervaringen en contacten die kinderen opdoen bevorderen niet alleen hun taalontwikkeling, maar ook hun welzijn in Oost Gelre. We willen de zomerschool structureel borgen. Doel: voorkomen van terugval en bevorderen kennis van de Nederlandse taal + kennismaking met maatschappij, sport, cultuur en andere vrijetijdsinvulling. De zomerschool is in eerste instantie met tijdelijke financiering (Preventiebudget en NPO-gelden) gefinancierd. Kosten zijn o.a. nodig voor inhuur docenten, activiteiten en huur locatie(s).	
Noodzakelijk	M	Onderwijshuisvesting					30.000	60.000	60.000	60.000	Voor het uitvoeren van de (wettelijke) taken op onderwijshuisvestingsbeleid (IHP), bestuurlijke advisering en het op projectmatige wijze uitvoeren van vraagstukken m.b.t. onderwijshuisvesting is het noodzakelijk dat we kennis borgen binnen de gemeente. Hierdoor bieden we naast het invullen van de behoefte aan interne kennis en expertise, eenduidigheid in onderwijshuisvestingsbeleid naar schoolbesturen die in in de gemeenten actief zijn. Het stelt ons in staat tijdig te anticiperen op vraagstukken rondom onderwijshuisvesting. We zijn voornemens deze functie gezamenlijk met de gemeente Aalten in te vullen.	algemene dekkingsmiddelen
Noodzakelijk	M	Inloop kwetsbare jongeren Den Diek(Een tegen eenzaamheid)					18.000	18.000	18.000	18.000	Het Sociaal Team verwijst kwetsbare jongeren/jongvolwassenen door naar Den Diek (inloop voor kwetsbare jongvolwassenen). Afgelopen jaar zijn er 11 jongeren doorverwezen naar deze voorliggende voorziening. Er komen twee wekelijks 12 jongeren (gemiddeld) bij de inloop. De verwachting is dat dit blijft groeien. De leeftijd van de jongeren is tussen de 17 en 35 jaar. Deze vorm van ontmoeting met juiste (professionele) ondersteuning, biedt jongeren die moeite hebben met aansluiting te vinden in de maatschappij een plek waar ze zichzelf mogen zijn. Dit voorkomt dat deze jongeren in aanmerking	bestaand krediet

											moeten komen voor andere vormen van ondersteuning. De inloop voorkomt dat jongeren vroegtijdig een beroep doen op hulp. Kosten die we besparen door vroegtijdige ondersteuning te voorkomen zijn gemiddeld € 9.000 per persoon, per jaar. De afgelopen jaren is dit uit incidentele gelden betaald (GALA).	
Noodzakelijk	M	Gezondheidsmakelaar					50.000	50.000	50.000	50.000	In 2023 is in Oost Gelre de gezondheidsmakelaar gestart om activiteiten en partijen binnen het lokaal Beweeg- en Leefstijlakoord (Heel Oost Gelre Beweegt) te coördineren en verbinden. Deze activiteiten, zoals 'de verrijkte lesdag', 'supermarktsafari's' en 'gezondheidschecks', sluiten aan bij het preventieve gezondheidsbeleid. Daarnaast speelt de Gezondheidsmakelaar momenteel een sleutelrol in de ketenaanpakken voor een gezonder gewicht en is daarbij een belangrijke schakel tussen het sociale domein en zorgdomein. Ook fungeert de gezondheidsmakelaar onder andere als lokaal aanspreekpunt voor de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI's). De functie van Gezondheidsmakelaar is, na dat het in 2023 gestart is als pilot, succesvol gebleken en in 2024 uitgebreid vanwege de belangrijke bijdrage aan het (preventieve) Gezondheids- en Sportbeleid van Oost Gelre. Samen met de beweegmakelaar is de gezondheidsmakelaar een onmisbare schakel in de uitvoering.	algemene dekkingsmiddelen
Noodzakelijk	M	Ontmoetingsruimtes in de nieuwbouwwijken Flierbos en Oude Papendijk (Eefseler Esch)						50.000	100.000	100.000	Het creëren van twee kleinschalige ontmoetingsmogelijkheden in deze nieuwe wijken. Afhankelijk van de de snelheid van de bouw onderzoeken we of we hiermee starten alvorens de wijken opgeleverd zijn. Daarbij kunt u denken aan een tijdelijk onderkomen op de locatie. Hier kunnen inwoners elkaar ontmoeten, bevorderen we het omzien naar elkaar en ondersteunen we om zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Het betreft huur- en exploitatiekosten,	vrije reserves

											begeleidings- en activiteitenbudget.	
Noodzakelijk	M	Invulling zorg en welzijn in MFA's						50.000	100.000	100.000	In navolging op de BMV in Mariënveld creëren van een zorg/welzijnsvoorzieningen in Harreveld en Zieuwent in de te bouwen MFA's. Hier ontvangen inwoners de ondersteuning dichtbij huis met hulp en afstemming van professionals en mede-inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. Het is hierbij geen voorwaarde dat de nieuwe MFA's gerealiseerd zijn. Dit zou eerst ook al vanuit een andere locatie kunnen zijn. De BMV is ooit ook op de manier begonnen.	reserve sociaal domein
Noodzakelijk	M	Streekomroep						17.500			Het Rijk heeft besloten om vanaf 2028 (dit in tegenstelling tot eerdere berichten dat dit per 2027 al van toepassing zal zijn) naar één regionale streekomroep te gaan. Er is voor 2027 nog geen dekking. We willen graag onze omroep behouden tot de nieuwe wetgeving van kracht is. Dit zodat ze als partij aan tafel kunnen blijven zitten in de regio, juist wanneer ze overgaan naar één regionale omroep.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Cultuurfonds					25.000	25.000	25.000		In 2023 krijgt het cultuurbeleid vorm. Om uitvoering te geven aan dit beleid is de inzet van een cultuurfonds noodzakelijk. Met deze middelen kunnen nieuwe projecten en initiatieven opgestart worden.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Cultuurraad					25.000	25.000	25.000		Om uitvoering te geven aan het cultuurbeleid is het noodzakelijk dat er op cultureel gebied verbinding ontstaat. De inzet van een cultuurmakelaar in de vorm van sleutelfiguren draagt hier aan bij.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Preventie en gezondheid (exclusief POH en PPJ) (incidenteel)					100.000				Voor de komende drie jaren is incidenteel een extra bedrag benodigd in het kader van preventie en gezondheid.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Lokale uitvoering voorkomen gebruik maatschappelijke opvang					100.000				De maatschappelijke opvang wordt steeds meer lokaal uitgevoerd en niet alleen in en door centrumgemeente Doetinchem. Dit mede om opname in de nachtopvang te voorkomen. De projecten bemoeizorg en Housing first zijn hier voorbeelden van. Dit voeren wij nu lokaal uit.	reserve sociaal domein
noodzakelijk	M	Inzet vakleerkrachten					100.000	100.000			In samenspraak met de drie schoolbesturen voor het	vrije reserves

		bewegingsonderwijs op basisscholen in Oost Gelre								basisonderwijs in Oost Gelre is vanuit de NPO gelden (eenmalige rijks gelden) ingezet op lessen bewegingsonderwijs door bevoegde vakleerkrachten lichamelijke opvoeding. Vanaf schooljaar 2023 / 2024 is iedere basisschool verplicht om twee lessen per week, per klas door een bevoegde docent te laten verzorgen. De drie schoolbesturen en gemeente zien mogelijkheden om dit gezamenlijk op te pakken. Uitgangspunt is werkgeverschap bij het schoolbestuur, op elke school een vakleerkracht lichamelijk opvoeding. Daarbij vindt een bijdrage vanuit het schoolbestuur en gemeente (beide partijen) plaats. De uitvoering is passend bij de doelstellingen het Beleidsplan Mens & Samenleving en Beleidsplan Gezondheid, Bewegen en Sport. Doel hiervan is structureel aandacht voor kwalitatieve lessen bewegingsonderwijs op basisscholen zodat kinderen van jongs af aan vaardig(er) in bewegen worden.	
noodzakelijk	M	Extra ondersteuning voor inwoners die de regie over hun leven niet meer hebben					160.000	160.000		De problematiek in de maatschappij neemt toe. Dit zien wij terug in het aantal inwoners dat hulp nodig heeft. Als gemeente ontvangen wij structureel extra geld via het gemeentefonds om onze dienstverlening te verbeteren. De belangrijkste doelen deze 'POK-middelen' zijn: Inwoners hebben sneller en makkelijker toegang tot voorzieningen en verdwalen niet langer tussen uitvoeringsinstanties. Wij ontvangen hiervoor gelabelde gelden vanuit het Rijk. Daarnaast moeten we extra inzet plegen op beschermd wonen.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Streekomroep					17.500			Het Rijk heeft besloten om vanaf 2027 naar één regionale streekomroep te gaan. Voor de tussenliggende twee jaar willen we graag onze omroep behouden. Dit zodat ze als partij aan tafel kunnen blijven zitten in de regio, juist wanneer ze overgaan naar één regionale omroep.	vrije reserves
noodzakelijk	M	MFA Harreveld	p.m.							Vanuit de gemeente zijn we bezig met de ontwikkeling van een voorziening die de leefbaarheid bestendigt in	vrije reserves

											Harreveld voor de komende 30 a 40 jaar. In 2024 gaan we verder met inwoners aan de slag om te komen tot een scherper beeld over de wensen en eisen van het MFA in Harreveld. We moet verder ontwikkelen welke functies zich in het MFA moeten bevinden en hoe en met welke partijen dit vorm gaat krijgen. In de loop van 2025 moet duidelijk zijn hoe dit eruit gaat zien en volgen de volgende fasen tot aan de realisatie van het MFA. Duidelijk is wel dat de urgentie om te komen tot een nieuwe voorziening mbt leefbaarheid hoog is. Het realiseren zal een forse investering vragen van alle betrokken partijen. Het verzoek tot beschikbaar stellen van krediet wordt pas ingediend wanneer concrete bedragen genoemd kunnen worden. Betreffende investeringen worden ten laste gebracht van de algemene reserve.	
noodzakelijk	M	MFA Zieuwent	p.m.								Vanuit de gemeente zijn we bezig met de ontwikkeling van een voorziening die de leefbaarheid bestendigt in Zieuwent voor de komende 30 a 40 jaar. In 2024 gaan we verder met inwoners aan de slag om te komen tot een scherper beeld over de wensen en eisen van het MFA in Zieuwent. We moet verder ontwikkelen welke functies zich in het MFA moeten bevinden en hoe en met welke partijen dit vorm gaat krijgen. In de loop van 2025 moet duidelijk zijn hoe dit eruit gaat zien en volgen de volgende fasen tot aan de realisatie van het MFA. Duidelijk is wel dat de urgentie om te komen tot een nieuwe voorziening mbt leefbaarheid hoog is. Het realiseren zal een forse investering vragen van alle betrokken partijen. Het verzoek tot beschikbaar stellen van krediet wordt pas ingediend wanneer concrete bedragen genoemd kunnen worden. Betreffende investeringen worden ten laste gebracht van de algemene reserve.	vrije reserves
noodzakelijk	L	Ondersteunen muziekonderwijs					100.00 0	100.00 0	100.00 00	100.00 00	Naast het ondersteunen van het HAFA-muziekonderwijs zetten we de komende jaren in op het ondersteunen van andere vormen van muziekonderwijs (pop-en	algemene dekkingsmid delen

													lichte muziek). Op basis van de aangeleverde begroting van de aanvrager stellen we de definitieve subsidie vast. We stellen de aanvraag via onze social mediakanalen open.	
		Totaal aan investeringen programma 2	-	-	-	-								
		Totaal budgettaire beslag programma 2					1.148.500	1.048.500	656.000	578.000				

Programma 3: Werken

P3 nieuw

Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029												
Programma 3 - Werken												
Urgentie	Prioriteit	Omschrijving	Investeringen				Budgettaire lasten					dekking
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		
Hoog	H	Revitalisering van bedrijventerrein de Kamp	PM								In 2025 wordt een toekomstvisie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma worden maatregelen met daarbij behorende bedragen opgevoerd die gaan bijdragen aan het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein.	algemene dekkingsmiddelen

												gebied af te schalen. Van het budget van € 24,3 miljard is nog slechts € 5 miljard gereserveerd. Het is voor de afzonderlijke gemeenten van belang om zelf met partijen in het landelijk gebied gebiedsprocessen te definiëren om aanspraak te kunnen maken op een deel van de € 5 miljard.	
noodzakelijk	M	Achterhoek Food Platform					16.563	16.563				De ambitie is om van de Achterhoek de meest gezonde en vitale regio van Europa te maken. Een gezonde leefomgeving te creëren die inwoners aanzet tot meer bewegen en waar aandacht is voor meer duurzamere en gezonde voeding in een groene leefomgeving en producenten die duurzamer produceren. Deze ambitie sluit goed aan bij de zoektocht naar nieuwe verdienmodellen in het kader van de transitie in de agrarische sector.	vrije reserves
		Totaal aan investeringen programma 3	-	-	-	-							
		Totaal budgettair beslag programma 3					163.263	163.263	-	-			

Programma 4: Dienstverlening

P4 nieuw

Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029												
Programma		4 - Dienstverlening										
Urgentie	Prioriteit	Omschrijving	Investerings				Budgettaire lasten				dekking	
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		

[illegible]

Nieuw beleid kadernota 2026 - programmabegroting 2025-2028

Programma 4 - Dienstverlening Totaal overzicht van de voorstellen van nieuw beleid per programma 2026 - 2029 Kadernota 2026 en programmabegroting 2025-2028												
Urgentie	Prioriteit	Omschrijving	Investeringen				Budgettaire lasten					dekking
			2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029		
noodzakelijk	M	Accessswitches	120.000				15.000	15.000	15.000	15.000	De accessswitches verbinden de werkplekken met de backbone van ons netwerk. De switches zijn inmiddels 10 jaar oud en end of support.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	Toenemende taken op het gebied van integrale veiligheid					75.000	75.000	75.000	150.000	Op het gebied van integrale veiligheid nemen de ontwikkelingen, taken en bevoegdheden toe. Hierbij valt onder andere te denken aan de aanpak van ondermijning, digitale veiligheid, vluchtelingencrisis, jeugdoverlast, woonoverlast, aanpak mensenhandel en casuïstiek zorg en veiligheid. Daarnaast is toezicht en handhaving steeds belangrijker en een goed georganiseerde toezicht- en handhavingfunctie is een belangrijke basisvoorwaarde voor een goed functionerende	algemene dekkingsmiddelen

											samenleving. Ook is veiligheid en vrijheid in tijden niet zo kwetsbaar geweest waardoor de maatschappelijke weerbaarheid moet worden vergroot. Dit vraagt ook vanuit de gemeente om extra inspanning op het gebied van crisisbeheersing. Met het aangevraagde budget kunnen we inspelen op deze ontwikkelingen en de veelheid aan taken op een adequaat niveau uitvoeren. Ook geeft dit meer ruimte voor ad-hoc zaken, die regelmatig voorkomen, waardoor dit niet volledig ten koste hoeft te gaan van de reguliere taken.	
noodzakelijk	M	Voldoen aan wettelijke verplichtingen digitale dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers					150.000	150.000	150.000	300.000	"Bij alle gemeenten in Nederland speelt digitale dienstverlening en de daarbij horende digitale transformatie, als gevolg van Europese en landelijke wetgeving, een steeds grotere rol. Zo ook in onze gemeente. Zonder structurele verbeteringen ontstaan knelpunten in de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers, zoals inefficiënte processen en beperkte toegankelijkheid. Ook lopen we het risico niet te voldoen aan wettelijke verplichtingen. Voor uitgebreidere toelichting, zie programma 4 Kadernota.	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	M	Voldoen aan wettelijke verplichtingen digitale dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers					150.000	150.000	150.000		"Bij alle gemeenten in Nederland speelt digitale dienstverlening en de daarbij horende digitale transformatie, als gevolg van Europese en landelijke wetgeving, een steeds grotere rol. Zo ook in onze gemeente. Zonder structurele verbeteringen ontstaan knelpunten in de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers, zoals inefficiënte processen en beperkte	vrije reserves

												toegankelijkheid. Ook lopen we het risico niet te voldoen aan wettelijke verplichtingen. Voor uitgebreidere toelichting, zie programma 4 Kadernota.	
noodzakelijk	M	Doorontwikkeling participatie/uitdaagrecht					95.00 0	95.00 0				Participatie is essentieel voor een sterk en inclusief gemeentelijk beleid, maar de verwachtingen hierover zijn toegenomen. Daarom is een gestructureerd en zorgvuldig participatieproces nodig, waarbij een participatieadviseur een onmisbare rol speelt. Door inwoners vroegtijdig en actief te betrekken, worden betere beslissingen genomen en groeit het vertrouwen in de gemeente. Dit proces vraagt om een interne gedragsverandering en continue aandacht, zodat participatie in alle beleidsdomeinen wordt geïntegreerd. Uiteindelijk versnelt goed georganiseerde participatie besluitvorming, voorkomt weerstand en draagt bij aan een inclusieve en democratische samenleving. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de tekst in programma vier van de Kadernota.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Externe adviezen					10.00 0	10.00 0	10.00 0			Het gaat hier om het ophogen van bestaand budget. De verhoging is noodzakelijk voor de actualisatie van het huidige functiehuis. Het gaat dan om advisering mbt invoering systeem en inpassing functies en toekomstige advisering over lopende zaken (exclusief licentiekosten, certificering/trainingskosten).	vrije reserves
noodzakelijk	M	Versterken (regionale) samenwerking					109.0 00	109.0 00	109.0 00			Een gemeente kan haar taken niet meer in haar eentje uitvoeren. De complexiteit van de opgaven en de gezamenlijke regionale agenda's vragen om	vrije reserves

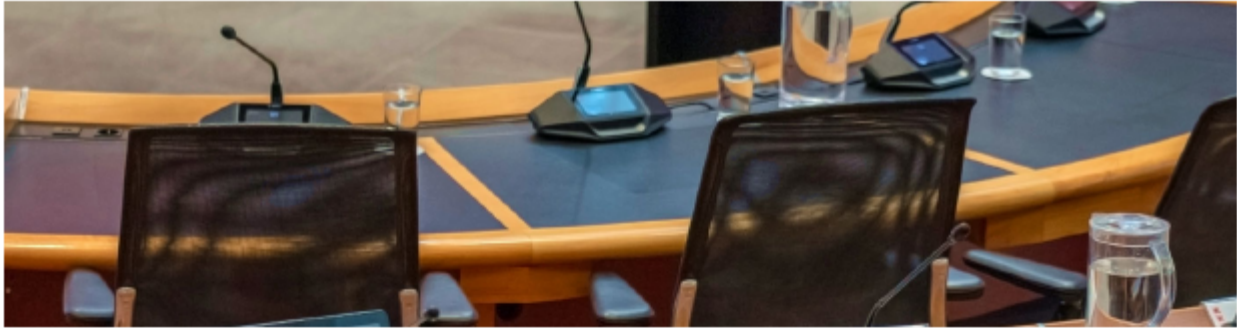
											meer samenwerking. Hiervoor is het noodzakelijk dat het speelveld goed in beeld is en dat er integraal gekeken kan worden naar de (boven)regionale mogelijkheden. Strategische advisering en het verbinden van mogelijkheden zijn cruciaal voor het borgen van onze regionale positie en het versterken van de kwaliteit van onze dienstverlening.	
noodzakelijk	M	Optimaliseren processen bedrijfsvoering					75.000				De afgelopen 10 jaar zijn onze gemeentelijke taken flink uitgebreid, bijvoorbeeld door drie decentralisaties in het sociale domein en opgaven in het ruimtelijk domein zoals woningbouw en energietransitie. Het aantal medewerkers is dan ook gestaag gegroeid om al deze taken/opgaven te kunnen uitvoeren en de gewenste dienstverlening te kunnen geven aan inwoners, ondernemers etc. De afdeling die verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering (het organiseren, besturen, uitvoeren en beheersen van de primaire processen) binnen onze organisatie is niet meegegroeid met deze uitbreiding. De toegevoegde waarde, namelijk ervoor zorgen dat de primaire organisatie effectief en productief kan werken, is in het gedrang gekomen. Om als organisatie en medewerkers toekomstbestendig te zijn en blijven, is een structurele investering nodig.	vrije reserves
noodzakelijk	M	Vervanging van elektrische auto		35.000				7.875	7.875	7.875	Reguliere vervanging	algemene dekkingsmiddelen
noodzakelijk	L	Aanschaf 5 elektrische fietsen	10.000				2.250	2.250	2.250	2.250	We willen het gebruik van de elektrische fietsen stimuleren voor dienstreizen in de gemeente zelf. Dit	algemene dekkingsmiddelen

Totaaloverzicht risico's t.b.v. berekening weerstandscapaciteit

Omschrijving risico	Risicoklasse	Kans
EXTERNE RISICO'S		
Terugloop aantal bouwvergunningaanvragen.	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
(Verbaald) geweld tegen een ambtenaar of bestuurder.	< 50.000	mogelijk (ééns in de 5 jaar)
Rentestijging, inflatie (kostenstijging).	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Onvoorziene saneringsprojecten	50 - 200.000	mogelijk (ééns in de 5 jaar)
BEDRIJFSVOERINGS RISICO'S		
Het risico van budgetoverschrijdingen op loonkosten / inhuur personeel.	50 - 200.000	zeker (vaker dan ééns per jaar)
Onvoldoende greep op toekomstige financiële positie en mogelijkheden.	200.000 - 500.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Taakstellende bezuiniging (ombuiging) wordt niet gerealiseerd.	200 - 500.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Inkoop van goederen of diensten in strijd met geldende regelgeving (eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid, Europese richtlijnen)	200 - 500.000	zelden (ééns in de tien jaar)
Stilzwijgende verlenging van contracten.	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Onvolkomenheden (niet volledig, onjuiste waarden) in de W/DZ-administratie	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Verhogen voorziening wethouderspensioenen	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
VERBODEN PARTIJEN		
Instellingen waarvoor de gemeente garant staat komen in (financiële) problemen	50 - 200.000	zelden (ééns in de tien jaar)
Regio Achterhoek	< 50.000	zeker (vaker dan ééns per jaar)
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland	< 50.000	zeker (vaker dan ééns per jaar)
DEELNEMINGEN		
Alliander NV	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
BNG	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
OPENEINDE REGELINGEN		
WMO		
Maatwerkvoorzieningen WMO	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Maatwerkdienstverlening 18+	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Vervoersvoorzieningen	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Huishoudelijke hulp	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Wmo begeleiding (PGB)	< 50.000	mogelijk (ééns in de 5 jaar)
Schuldhelpverlening	< 50.000	mogelijk (ééns in de 5 jaar)
Jeugdzorg		
Maatwerkdienstverlening 18-	200.000 - 500.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Jeugdhulp (incl LV) verblijf en crisis	200.000 - 500.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
GGZ	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Dyslexie	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
PGB Jeugd	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Geëscaleerde zorg 18-	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Participatiewet		
Begeleide participatie (W/S/W)	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Arbeidparticipatie	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
Inkomensvoorzieningen	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
W/WB (netto)	50 - 200.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)
IOAW	< 50.000	zo goed als zeker (ééns per jaar)

Bijlage 3: BBV Beleidsindicatoren

BBV Beleidsindicatoren

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Halt | 2020 - 2024

Economie

Funciemenging

58,3%
Oost Gelre

50,6%
25.000 - 50.000 inwone

Meerdere bronnen | 2023

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw.15 t/m 64jr

153,5
Oost Gelre

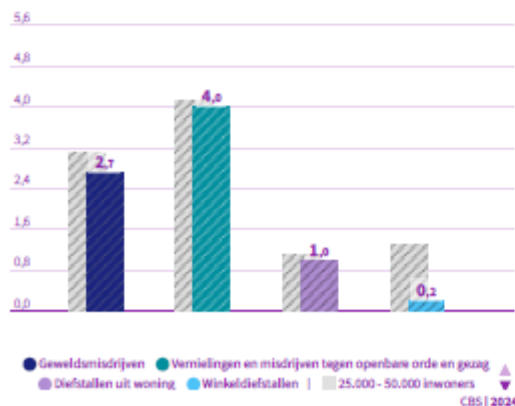
174,2
25.000 - 50.000 inwone

LISA | 2023

Onderwijs

Misdrijven

Oost Gelre, per 1.000 inwoners

CBS | 2024

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

7,7
Oost Gelre

6,0
25.000 - 50.000 inwo...

DUO/Ingrado | 2023

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

11
Oost Gelre

23
25.000 - 50.000 inwo...

DUO/Ingrado | 2023

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

2,1% *
Oost Gelre

2,0% *
25.000 - 50.000 inwoners
DUO/Ingrado | 2024 | *Voorlopig

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

39,3%
Oost Gelre

44,7%
25.000 - 50.000 inwoners
Gezondheidsmonitor | 2024

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

994,2
Oost Gelre

738,4
25.000 - 50.000 inwoners
Meerdere bronnen | 2023

Volksgesondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

Oost Gelre

25.000 - 50.000 inwoners

119

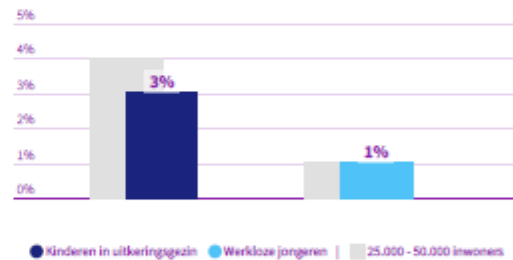
CBS | 2023

Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Oost Gelre

1%
25.000 - 50.000 inwoners
CBS | 2023

Achterstand onder jeugd Oost Gelre

CBS | 2023

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

21,3%
Oost Gelre

X
25.000 - 50.000 inwoners
berekening | 2022

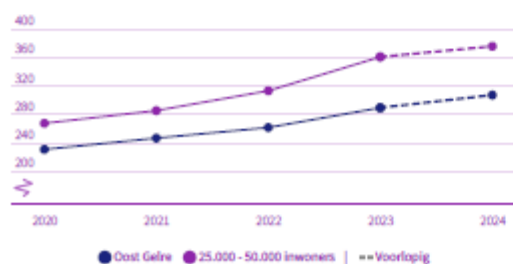
Netto arbeidsparticipatie

75,6%
Oost Gelre

73,5%
25.000 - 50.000 inwoners
CBS | 2024

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde x €1.000

CBS | 2020 - 2024

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

Oost Gelre

25.000 - 50.000 inwoners

232,1

CBS | 2024

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

Lijst met afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWIR	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
BAG	Basis Registratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijzondere Bijstand Zelfstandigen
BIC	Biobased Innovation Center
BIG	Baseline informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid
BKP	Beeldkwaliteitsplan
BOA	Bijzondere Opsporings Ambtenaar
Bor	Besluit omgevingsrecht
BRP	Basisregistratie Personen
B&W	Burgemeester en Wethouders
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CIF	Communication & Infrastructure Fund
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheid
DBO	Dorpsbelangen organisaties
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DIFTAR	Differentiatie Tarieven Afvalstoffenheffing
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DURP	Digitale Uitvoering Ruimtelijke Processen
ECAL	Erfgoed Centrum Achterhoek Liemers
ECB	Europese Centrale Bank
EED	Europese Energie-Efficiency Richtlijn
ENSIA	Eenduidige Normatie Single Information Audit
EU	Europese Unie
FIDO	Financiering Decentrale Overheid

GEO	Geografische Informatie
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GMSD	Gemeentelijk Monitor Sociaal Domein
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GSF	Gelderse
Sportfederatie	
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie en Communicatie Technologi
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen
IVP	Integraal Veiligheidsplan
LOP	Landschapsonwikkelingsplan
MFA	Multifunctionele accommodatie
MT	Managementteam
ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
OLO	Omgevingsloket Online
OZB	Onroerendezaak belasting
P&C	Planning & control
P&O	Personeel & Organisatie
PPS	Publiek Private Samenwerking, PPS is een samenwerkingsverband waarbij overheid en bedrijfsleven samen een project realiseren op basis van een heldere taak- en risico verdeling
PW	Participatiewet
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROVA	Afvaladvies, regie- en verwijderings organisatie Achterhoek
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
RWS	Rijkswaterstaat
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SDOA	Sociale Dienst Oost Achterhoek
SIOG	Website www.sameninoostgelre.nl
SON	Stadsbank Oost Nederland
SPP	Strategische personeelsplanning
SUWInet	Werk en Inkomen Digitaal
SW	Sociale Werkvoorziening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers- verzekeringen
Vhrosv	Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stadsvernieuwing

VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNO-NCW	Grootste ondernemingsorganisatie van Nederland, Verbond van Nederlandse ondernemingen (VNO) en Nederland Christelijk Werkgeversbond (NCW)
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
VPB	Vennootschapsbelasting
VRM	Volkshuisvesting, Ruimtelijk Ordening en Milieu
VWS	Volkshuisvesting Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBO	Werkbaan Oost
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
WKPB	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WNRA	Wet Normalisatie rechtspositie ambtenaren
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wwb	Wet werk en bijstand
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
ZVW	Zorgverzekeringswet

